

Alavien kyläsunnitelma 2006

Johdanto	3
Alavin-Suvisrannan-Herneahon kehittämistoimenpiteet v. 2006 -2011	3
Kyläyhdistyksen perustaminen	4
Kyläyhteistyö	4
Luontokohteet kunnostetaan ja kartoitetaan	4
Kuoppasärkän lampi käyttöön	4
Matkailu-eläimet	5
Lyhytaikaisen työvoiman puute: siivousfirma, huolto.....	5
Ideoitten kehittämiskeskus, hautomo	5
Ruokapalvelu, valmiit ateriat odottamassa töistä tullessa.....	5
Tarinat talteen ja kyläkävelyt (paikat)	6
Yrttien keruu ja kasvatusta ja pihanhoito.....	6
Alavista lyhyesti.....	6
Työskentelytapa	7
Alavin osaajat.....	8
Alavin yritykset.....	8
Alavin harrastukset	8
Alavin paikat	8
Kylän tulevaisuuden vaihtoehdot, kylän unelmat ja maailmanmenon vaikutus kyläämme	9
Alavin nelikenttä	10
Alavin ongelmat ja ideat – Alavin kehittämissuunnitelmat.....	11

Alavin seudun kyläsuunnitelma 2006

Johdanto

Outokummun kaupungin Alavin seudun eli Alavin, Suvisrannan ja Herneahon kyläsuunnitelma ja sen laatiminen toteutettiin osana Joensuun seudun kyläsuunnitelmat hanketta. Hankkeessa tehdään seutukunnan kylien voimin kyläsuunnitelmat omille kylille. Yhteensä tavoitteena on työstää kyläsuunnitelmat kahdellekymmenellekolmelle kylälle. Alavin seudun kyläsuunnitelma on kyläläisten tuottama konkreettinen toimenpidesuunnitelma siitä mitä kylällä tulisi tehdä seuraavien vuosien aikana. Kyläsuunnitelma on kooste kyläiltojen työstä ja se on myös yhteistyön ja yhteissuunnittelun tulos.

Kyläsuunnitelma on työstetty viidessä kyläillassa, joiden tavoitteena oli koota kaikki kyläläiset ja yhteen miettimään oman kylän kehittämistä. Ensimmäinen kokous pidettiin lokakuussa 2005 ja työtä jatkettiin syksyn ajan aina tammikuun puolelle asti. Kokoontumispaikkana oli Muurajan Kartano

Kylän väki kutsuttiin kyläiltoihin joka talouteen menevillä kirjeillä sekä yhdellä lehti-ilmoituksella Outokummun Seudussa. Tiedotusta täydennettiin Minne mennä -palstalla Karjalaisessa ja P-K:n radion ääniaalloilla menovinkeissä.

Kyläsuunnitteluiltoihin osallistui yhteensä vajaat kolmisenkymmentä kyläläistä. Yksittäisissä kyläilloissa oli viitisentoista tulevaisuudentekijää per kokoontuminen.

Alavin-Suvisrannan-Herneahon kehittämistoimenpiteet v. 2006-2011

- 1. Kyläyhdistyksen perustaminen**
- 2. Kylien yhteistyö:**
- 3. Luontokohteet kunnostetaan ja kartoitetaan**
- 4. Kuoppasärkän lampi käyttöön**
- 5. Matkailu-eläimet**
- 6. Lyhytaikaisen työvoiman puute: siivousfirma, huolto**
- 7. Ideoitten kehittämiskeskus, hautomo**
- 8. Ruokapalvelu, valmiit ateriat odottamassa töistä tullessa**
- 9. Tarinat talteen ja kyläkävelyt (paikat)**
- 10. Yrttien keruu ja kasvatust ja pihanhoito**

Kyläyhdistyksen perustaminen

Tausta: Alavin kylätoimikunta on toimissaan aktiivinen ja kokoaa useilla vuosittaisilla tapahtumillaan kyläläiset lähes tulkoon kattavasti koko kylän alueelta.

Toimenpiteet: Kyläsuunnitteluvaiheessa mukana olleet ihmiset kutsuvat koolle alueen ihmiset ja pitävät perustavan kyläyhdistyksen kokouksen sekä valitsee yhdistykselle hallituksen. Yhdistys voi ottaa kyläyhdistyksen mallisäännöt (esim. osoitteesta www.kylat.fi) ja laatia niistä Alavin seudun kyläyhdistyksen omat säännöt. Säännöt ovat ennakkotarkistettut ja rekisteröintimaksu on edullisempi. Kyläyhdistyksen vetäjän tai vetäjien vastuulla on aloittavan yhdistyksen toiminta. Toiminta lähtee mukavasti liikkeelle jos vastuun ottajia on useita esimerkiksi neljästä kuuteen henkilöön. Tällöin kaikkea vastuuta ei sysätä pelkästään puheenjohtajalle.

Kylien yhteistyö

Tausta: Outokummun kylätoiminta on ollut kylien omaa sisäistä toimintaa. Kylien yhteistoimintaa ei ole juuri ajateltu, eikä kylät ole kokeneet yhteisesiintymistä esim. kaupungin suuntaan tarpeelliseksi. Nyt kyläsuunnitelmien tekemisen yhteydessä yhteistoiminnan tarve on tullut selkeästi esille myös Alavin kyläsuunnitelmaa tehdessä. Esim. Pohjois-Karjalan kunnista Ilomantsissa toimii Pitäjäneuvosto ja Juuassa Kylärukkanen, jotka pohtivat kylien yhteistoimintaa.

Tavoite: Tavoitteena on koota Outokummun kylät säännölliseen yhteistoimintaan pohtimaan yhteisiä kehittämishankkeita sekä koordinoimaan yhteisiä toimenpide-ehdotuksia kaupungin suuntaan.

Toimenpiteet: Keskeisiä kehittämishankkeita on Outokummun käytöstä poisjäävän kirjastoauton hyödyntäminen sekä kylien yhteiset urheilu- ja liikuntatapahtumat. Alavissa mietitään kylien yhteistyötä Valamo hiihtoon, Venetsialaiset Rikkarannassa-tapahtumaan ja läheistä yhteistyötä Viuruniemen kanssa esim. kummikylänä .

Luontokohteet kunnostetaan ja kartoitetaan

Tausta: Alavin, Herneahon ja Suvisrannan maisemaa sävyttää vielä laiduntavat lehmäkarjat. Kylällä on useita maitotiloja. Lehmät ovat tehokkaimpia viljellyn maiseman ylläpitäjiä. Suvisrannan osalta kylämaisema on juuri laiduntavan karjan ansiosta hyvässä kunnossa. Herneahon lenkki on sen sijaan pahoin pusikoitumassa. Ennen varsinaisia toimenpiteitä pitäisi kartoittaa kylän merkittävät luontokohteet ja laatia niille kunnostus- ja hoitosuunnitelmat.

Tavoite: Kartoitetaan luontokohteet kyläalueelta ja laaditaan yksityiskohtaiset kunnostussuunnitelmat näille luontokohteille.

Toimenpiteet: Ongelmana on tietenkin rahoitus jos työ tehdään kylän ulkopuolisena työnä. Mikäli hanketta lähdetään toteuttamaan kylän omin voimin kysymykseen tulee kylän ihmisten aikapula. Kylämaisemien yksityiskohtien ja luontokohteiden kartoitus voidaan tehdä kyläläisten voimin esim. järjestämällä maisemanhoitokurssi keväällä 2006. Koulutetut kylämaiseman hoitajat tekevät maisemakartoituksen. Varsinaiset kunnostustoimenpiteet jaetaan usealle vuodelle (2006 -2010) ja usean eri tapaan toteuttaa ne. Osan toimenpiteistä hoitavat kyläläiset itse talkootyönä ja osa voidaan toteuttaa kylän omana tai usean kylän yhteisenä hankkeena. Alavin kylä hakeutuu myös mahdollisesti käynnistyviin laajempiin kylien ympäristönhoitoon liittyviin hankkeisiin.

Kuoppasärkän lampi käyttöön

Alavin kyläläiset mieluisivat rakentaa saunan, pukusuojan ja WC:n Kuoppasärkän lammen rantaan. Kyseisen kohteen paras rakennuspaikan maanomistus on kuitenkin yksityisellä taholla, ja sen saaminen kyläyhdistykselle vakkakin vain vuokralle ei ole lähimmän viiden vuoden aikana

todennäköistä. Kohde on kuitenkin sen verran mielenkiintoinen ja sopisi Alavin kylän uimarannaksi melkein kuin nenä päähän joten sitä kannattaa pitää esillä. Outokummun kaupunkia kannattaa kysellä kumppaniksi ja jos rakentaminen olisi mahdollista, siihen haetaan kylän ulkopuolista rahoitusta

Matkailu-eläimet

Tausta: Alavin ja Suvisrannan maaseutumaisemaa ylläpitää kylän monilukuiset lehmäkarjat. Lehmien lisäksi voisi kylämaisemaan tuoda myös muita eläimiä. Muurajan kartanon pihapiirissä on ollut lampaita ja kanoja. Tosin siipikarjan ulkona pitoon saattaa tulla erilaisia rajoituksia lintuinfluenssavaaran takia. Alavin ja Suvisrannan tie vaihtoehtoisena reittinä Kuopiontielle saattaisi miellyttää kiireettömiä matkailijoita. Jos kylätien varteen tuodaan erilaisia eläimiä, voitaisiin reittiä mainostaa karjakujaksi, erilaisten eläinten reitiksi tai vaikka karjaa kylämaisemassa tieksi.

Tavoite: Tavoitteena on hankkia matkailueläimiä Alaville monipuolistamaan kylämaisemaa.

Toimenpiteet: Markkinoidaan Alavi-Suvisrannan tietä lehmäkarjaa kylämaisemassa –tieksi.

Selvitetään ketkä kyläläiset innostuvat pitämään eläimiä ja ovat valmiit hankkimaan myös uudenlaisia eläimiä kuten esim. alpakoita tai laamoja. Hevosmiehet ja –naiset kytketään mukaan hankkeeseen ja ryhdytään etsimään nuorille kesätyömahdollisuuksia matkailueläinten tiimoilta.

Lyhytaikaisen työvoiman puute: siivousfirma, huolto

Kylillä on paljon töitä, jotka kaipaavat tekijöitään. Monesti näistä töistä ollaan valmiit myös maksamaan oikeaa palkkaa. Alavin kyläilloissa tuli esille mm. siivoustyön ja erilaisten huoltotöiden tarve kylällä. Tekijöistä tuntuu olevan pulaa, vaikka kylällä on monenlaista osaamista. Useasti nämä työt ovat sellaisia, että ne eivät sovi kyläavustajien töiksi lyhytaikaisuuden tai vaativuuden vuoksi. Outokummun alueella on usea toimija, joka voi toimia työnantajana ja välittää työtä. Alavin kylällä kannattaa käyttää mm. Muuraja ky:n palveluksia.

Tavoite: Tavoitteena on luoda lähellä ihmisiä oleva järjestelmä, jonka kautta helposti saa apua lyhytaikaisiin töihin.

Toimenpiteet: Verkostojen laajentaminen omalla kylällä ja eri kylien välillä.

Kotitalousvähennysoikeuden tunnetuksi tekeminen ja kuntien tulevien palvelusetelien käytön hyödyntäminen niin että palveluja voi saada lähipiiristä. Pidetään yllä hiljaista kylätietoa tekijöistä ja työtilaisuuksista ja saatetaan se vähän äänekkäämmäksi. Tämän toteuttamiseksi otetaan yhteyttä P-K:n Kylät ry:n Yhteisölliset työt –hankkeeseen.

Ideoiden kehittämiskeskus, hautomo

Alavin kylä julistautuu kaikkien mahdollisten ideoiden synnytyks-, hautomo- ja kehittämiskeskukseksi. Tuleville Alavin kotisivuille laaditaan ideasyntytyks- ja ideahautomosivut. Näille sivuille on vapaa pääsy kaikille halukkaille ja syntyvä tietoon kaikkien käytössä.

Ruokapalvelu, valmiit ateriat odottamassa töistä tullessa

Tausta: Elämä maalaiskylissä on kiireistä, usein molemmat vanhemmat ovat töissä, lapset koulussa, illalla on monenlaista menoa harrastuksista kokouksiin ja työpäivät venyvät. Tällöin ruokailu saattaa olla häthätäistä. Tilausta olisi kunnolliselle kotiruokapalvelulle, joka välittää sopivia annoksia aina tilauksien mukaan ja tuo ne kotiin sovittuun aikaan. Tilausta olisi myös vanhusten ruokapalvelulle.

Tavoite: Alavin ruokapalvelutoiminnan kehittäminen ja käynnistäminen.

Toimenpiteet: Perustetaan ruokapaja Muurajan keittiöön ja kunnostetaan se terveys- ynnä muut vaatimukset täyttäväksi valmistuskeittiöksi. Ruokapajan yritysidea suunnitellaan yhdessä ja perustettava kyläyhdistys on yrittäjän tukena kun palvelu lähtee liikkeelle. Selvitetään eri

rahoitusmahdollisuudet ja haetaan tarvittaessa hankerahoitusta (joka kyläyhdistys tai yrittäjä). Erityisesti panostetaan markkinointiin ja toiminta-alueen laajuuteen eli selvitetään myös naapurikylien tarve ja kiinnostus käyttää Alavin ruokapajan palveluja.

Tarinat talteen ja kyläkävelyt (paikat)

Alavin ideaillassa nousi esiin ajatus kylätarinoiden tallentamisesta. Suunnitteluillassa idea liitettiin kyläkävelyyn. Kyläkävelyjä on tehty eri ylissä pääasiassa maisema- ja ympäristöhoitohankkeissa. Nyt kyläkävelyn teemaksi nostetaan kylän merkittävät paikat ja niihin liittyvät tarinat.

Tavoite: Tavoitteena on tallentaa Alavin, Suvisrannan ja Herneahon eri paikkoihin ja merkittäviin kohteisiin liittyvät tarinat. Tarinoiden tallentamista jatketaan myös muilla teemoilla.

Toimenpiteet: Aloitetaan kesäkuussa 2006 kyläkävely Herneahon lenkillä. Kutsutaan väkeä myös kylän ulkopuolelta Alavin kyläkävelyyn. Tallennetaan tarinat äänitiedostoiksi ja muokataan ne kuunneltaviksi kokonaisuuksiksi. Viedään äänitiedostot perustettaville Alavin kylän www.sivustoille. Aloituksen jälkeen arvioidaan miten kyläkävelyjä jatketaan. Kyläkävelystä on tarkoitus tehdä säännöllinen kylätapahtuma, jonka teemaa voidaan vaihtaa. Kyläkävelyn puitteissa

Yrttien keruu ja kasvatust ja pihanhoito

Tausta: Suomen luonnon yrttien käyttö on varsin vähäistä. Kasvatettujen yrttien käyttö on jonkin verran laajempaa. Kiinnostusta yrttien käyttöön on kylillä varmaan paljonkin. Oppaitakin on varsin hyviä aina Toivo Rautavaaran oppikirjoista asti. Kiinnostuksen, konkreettisen tiedon ja hyvän ohjauksen yhteensovittaminen ei aina tunnu onnistuvan.

Tavoite on järjestää yrttiedon koulutusta Alavin kylällä. Koulutus ja ohjaus koskee sekä kerättäviä luonnon yrttejä ja kasvimaaryyrytejä.

Toimenpiteet: Järjestetään Alavissa luonnonyrttien kurssi kesällä 2006. Aluksi keskitytään kerättäviin luonnonyrtteihin. Koulutusta jatketaan syksylle asti. Talven aikana opiskellaan kasvatettavien yrttien viljelyä. Yrttiljelyyn paneudutaan kesällä 2007. Kurssien yhteydessä tehdään myös retkiä. Kurssien osalta tehdään yhteistyötä jonkin opintokeskuksen kanssa. Yhteistyötä tehdään myös eri neuvontaorganisaatioiden kanssa (esim. Martat). Vuoden 2007 aikana kiinnitetään myös huomiota pihojen hoitoon. Ajatuksena on, että kyläläiset hoitavat vuoden aikana kuntoon jonkin pihapiirinsä epäkohdan. Tästä toimenpiteestä tehdään myös Alavin jokavuotinen perinne.

Alavista lyhyesti

Alavin kyläyhdistyksen toimialue on Alavi, Suvisranta ja Herneaho. Alavin kylä sijaitsee Joensuun-Kuopion tien varressa, matkaa Joensuuhun on 45 km. Kylä rajoittuu pohjoisessa Outokummun keskustaajamaan, luoteessa Kuusjärven vanhaan kuntakeskukseen, lounaassa Liperin Leppilampeen ja idässä Sysmän järveen. Matkaa kylältä Outokumpuun on alle kymmenen kilometriä

Alavin kylätoiminta on ollut aktiivista ja erilaisia tapahtumia on järjestetty paljon. Päivittäinen yhteydenpito on vähäistä, kylän tapahtumiin osallistuminen on aktiivista ainakin oman mittapuun mukaan, vähimmillään alle kymmenen henkilöä kokouksissa, 10-20 talkoissa ja enimmillään 60 joulujuhlassa. Eri osallistujia on kylän tapahtumissa 60-80 henkilöä vuosittain. Ihmiset ovat tyytyväisiä Alavissa ja ilmapiiri on hyvä ja rauhallinen. Kyläläiset suhtautuvat kyläänsä hyvin ja jos on tarvetta, he ottavat yhteyttä toisiinsa.

Alavin kylätoimikunta on järjestänyt vuosittain seuraavia tapahtumia: vuosikokous, kuutamohiihto, Valamon hiihto, ladun kunnostus, kesätapahtuma, kauralyhetalkoot: leikkaus ja pussitus, puiden sahaus ja pilkkominen laavulla, kalailta Kolmikannassa, Erä-Keskuksen retki, joulujuhla, uuden

vuoden vastaanottajaiset, Radio Rex:in kyläradio-ohjelmien teko ja tenniskenttä (talvella jääkiekkokenttänä)

(**Alavi-Lappalan** asukasluku on ollut väestöreksterin kyläluokittelun mukaan vuosina 1990 – 2000 seuraava.

1990: 343 asukasta

1995: 325 asukasta

2000: 289 asukasta)

Kylän (Alavi, Suvisranta ja Herneaho) talouksien määrä kyläläisten arvion mukaan on (kevät 2006) vajaat 100 taloutta ja kyläsuunnitelmaa tehtäessä jakelu oli 120 kpl, koska osa meni myös Viuruniemen puolelle.

Alavin, Herneahon ja Suvisrannan kyläkirja on julkaistu vuonna 2001. Kyläkirjan lisäksi Alavin historiasta kertoo ”Elämää Kuusjärvellä entisaikaan”, joka kertoo Toivo Sallisen elämävaiheista.

Alavin palvelutarjonta omalla kylällä on keho. Kylällä ei ole kauppaa, kioskia eikä koulua. Kaupungin ja kaupunkikeskuksen tarjoamat palvelut ovat kuitenkin lyhyen matkan päässä suurimmalle osalle kyläläisiä. Alavissa kokoontumispaikkana on kyläläisten käytössä Muurajan kartano, jota sen omistajat mielellään antavat kylän ja kyläläisten tapahtumien käyttöön. Alavissa toimii juuri perustettu kyläyhdistys, Outokummun ympäristön Martat ja Metsästysseura OMY. Metsästysseuran maja, Sörjälä sijaitsee Alavissa.

Työskentelytapa

Alavin kyläsuunnitelma työstettiin tulevaisuuden verstaana. Ensimmäisessä kyläillassa 27.10. perehdyttiin kyläsuunnittelun periaatteisiin ja Tulevaisuuden Versta työskentelymenetelmään. Kyläillassa koottiin myös kyläprofiili eli kylän osaaminen ammattien ja harrastusten osalta, kylän yrittäjät ja yhteisöt sekä yhteistyö

Toisella kertaa 16.11. käytiin läpi kaikki Alavin, Suvisrannan ja Herneahon kehittämisen esteenä olevat asiat, puutteet ja ongelmat. Yritettiin löytää tärkeimmät esteet ja hahmottaa mihin eri elämän osa-alueisiin ne liittyvät. Synkistelyvaiheessa laadittiin myös kylän nelikenttäanalyysi.

Kolmannessa kyläillassa 29.11. työstettiin kylän unelmaa ryhmätyönä. Tavoitteena oli hahmottaa kylän tavoitteita ja päämääriä, työstää kuvaa kylästä kymmenen vuoden päästä sekä arvioida maailman menon vaikutusta omalle kylälle. Irrotteluvaiheen alussa viriteltiin mielikuvitusta mm. harjoituksin ja tuotettiin seinäpaperitekniikkaa käyttäen ratkaisuja esteisiin ja ongelmiin ja yleensäkin kehittämisideoita ja -ajatuksia kylän kehittämiseksi. Tavoitteena oli luoda mahdollisimman suuri määrä ideoita. Näistä valittiin tärkeimmät ja käyttökelpoisimmat jatkotyöskentelyä varten. Ideat myös ryhmiteltiin eri teemojen alle. Ongelmat ja kehittämisajatuksia tuotettiin seinäpapereille kirjoittaen ja tärkeimmäksi koetut kehittämisen esteet sekä ideavaiheen ajatukset valittiin äänestämällä.

Todentamisvaiheessa 13.12. ja 13.1.2006 työstettiin ryhmittäin teemakokonaisuudet, joiden puitteissa valittiin joukko ideoita ja kehittämisajatuksia perusteluineen, joita lähdetäisiin kehittämään edelleen. Ryhmät kirjasivat ideoista ja ongelmista kehittämisohjelmia, joissa määriteltiin tulevat kylän toimenpiteet ja niiden toteuttamisen mahdolliset ongelmakohdat, vastuuhenkilöt sekä aikataulun. Työskentelyn aikana korostettiin, etteivät asiat hoidu itsestään, vaan vaativat jatkuvaa työskentelyä ja kylän eri intressipiirien yhteistyötä sekä päätettyihin tehtäviin sitoutumista.

Alavin osaajat

Alavin ensimmäisessä kyläillassa mietittiin mitä kaikkea kyläläiset taitavat. Kylällä on monenlaista ammattiosaamista mm. (metalli)autonkuljettaja, AAR-poraaja, automaalari, auton asentaja, ekonomi, eläkeläinen, emäntä, EU-tarkastaja, helikopterilentäjä, henkilöstöpäällikkö, insinööri, instrumenttiasentaja, kauppias, keittäjä, kirvesmies, konemies, koristeuseppä, kotihoitotyöntekijä, kouluttaja, laborantti, laitospies, lihanleikkaaja, maanviljelijä, maaseutusihiteeri, maataloustyöntekijä, matkatoimistovirkailija, merkonomi, metallimies, metsänhoitaja, myyjä, naturopaatti, palomies, parturi-kampaaja, poliisi, postinkantaja, puutarhuri, sahuri, sosionomi, sähköasentaja, taksinkuljettaja, talonrakentaja, terveyskeskusavustaja, toimittaja, traktoriurakoitsija, työtön ja vartija

Alavin yritykset

Alavissa on useita yrityksiä. Tässä ovat kylän yritykset listattuna:

Toimivia maatiloja on runsaasti: Sallinen (sikoja), Juvonen (lehmiä), Huttunen (lehmiä), Karttunen (lehmiä), Huttunen (luomu-viljatila), Sallinen&Varis (emolehmiä), Tuononen (ruokohelpi ja vilja), Mustonen (karjaa). Hevostilat: Jokela - Paavo Karttunen, Ähkönen, Ari Karttunen. helikopteriyritys, traktoriurakointi (Laaninen, Mustonen), automaalaamo, "matkasaarnaaja", vierastalo, Sallisen korjaamo, Revon metallipaja, Kari Kontkasen sirkkeli.

Alavin harrastukset

Alavin kylän harrastustoimintaa arvioitiin myös aloitusillassa. Pienen puserruksen jälkeen listattiin kyläläisten harrastavan ainakin näitä harrastuksia.

auton ajo pellolla	kyläkartio	posliinimaalaus
eläkeläistoiminta	käsityöt	puunhakkuu
eukon työntö maitokärryillä	ladun hoito	puutyöt
golf	lampaiden hoito	radioamatööri
haulikkoammunta	lemmikkien hoito	rautateharrastus
hevosharrastus	lentopallo	ruohonleikkaus
hiihto	lumityöt	sauvakävely
jalkapallo	luottamustehtävien hoito	sienestys
jumppa	marjastus	sulkapallo
jääkiekko	matkailu	sähly
kalastus	metsänhoito	talon kunnossapito
kanojen hoito	metsästys	tanssi
karaoke	mieskuoro	teatteri
karate	moottorikelkkailu	tennis
keihäänheitto	mölkky	uhkapelit
keilailu	naisvoimistelu	vanhat traktorit
kenneltoiminta	omaishoito	vanhojen autojen rakentelu
kesäasuminen	pajatyöt	voimistelu
kirkossa käynti	pihan hoito	yhdistystoiminta
kivien maalaus	pirttiviljely	
kylätoiminta	politiikka	

Alavin paikat

Ensimmäisessä kyläillassa kirjattiin kylän yhteisiä paikkoja ja merkittäviä luontokohteita sekä rakennuksia. Listatuksi tulivat seuraavat kohteet ja rakennukset.

Rakennukset:

Muurajan kartano (R)

Jokelan tila (R): vanha tupa ja aitta
viljamakasiini (R) (lainajyvästö)
Valkoinen talo (R) (mielisairaalaosasto)

Luontokohteet

Pullinpetäjä (L)
Antinkangas (L)
Sysmäjärvi (L): Pitkäsaari
Lukanvaaran kallioid (L)
Kurosaita (L) (Kuusikuja)
Kuoppasärkänlampi (L)
Pajukoski vesiputous Heinälammin joessa (L) sähkön tuotantoa
Kesselin puro (L)

Merkittävät paikat:

Loukpurankorpi (P)
Lukanvaara (P)
Tamppi ja Tampinpää (P): sarkatehdas
Putkinotko (P)
Rannan Juvola (P)
Juntinniemi (P)
Rantala (P)
Lösmä (P)
Vierunmarin asuinpaikka (P)

Kylän tulevaisuuden vaihtoehdot, kylän unelmat ja maailmanmenon vaikutus kyläämme

Tässä työskentelyvaiheessa kyläläiset pohtivat miltä kylä näyttää vuonna 2016 kun hommat mene niin sanotusti putkeen. Kylätoimikunta on aktiivisella työpanoksella jatkanut ja saanut aikaan vaikka mitä. Tältä näyttää Alavin, Suvisrannan ja Herneahon vuosi 2016.

Alavin tulevaisuus vuonna 2016
Sysmäjärvi on elinvoimainen lintujärvi
Kaikki kylän talot ovat asuttuna
Alavi on maatilamatkailupaikka, ym. työpaikkoja (Toivo Mustosen paikka, vanha koulu, Toivo Kaasisen paikka, Helskeen paikka, Koistisen paikka)
Yrttien kasvatuskylä
Alavin hyvä kylähenki on tunnettu ympäri Euroopan
Kylällä on monimuotoista yhteistoimintaa nuorille
Alavin energiakylä polttee kylän omaa biokaasua
Alavin unelmana on,
että Sysmäjärvi on puhdas, pikkujärvi Kuusojassa
että kylällä on iloisia, monenlaisia ihmisiä, 120 monenikäistä perhettä
että kylällä on aktiivista väkeä ratkomaan asioita itse
että ihmiset liikkuvat monipuolisesti
että kylällä on itse tehtyjä työpaikkoja (kylä-/kotiavustajat)
että Muurajassa on vanhusten ja muiden ”itsepalvelutäyshoitola”
että kylän tontteja on jatkuvasti tarjolla
että tiet ja valot ovat kunnossa
että puhdas luonto houkuttelee vierailijoita ja vakituksiakin

Maailman meno vaikuttaa myös Alavin elämään,
mutta kyläverkottuminen keskittymistä vastaan on Alavin salainen ase
kun ”kylärukkanen” tai ”pitäjäneuvosto” hoitaa Outokummussa kylä asioita
koska pääomien poisvirtaus heikentää kylää; lapset kasvatettu, maiden/metsien omistajat asuvat muualla. Mutta Alavilaiset pitävät kesävieraille ”juurespäivät” ja hankivat metsä- /piilopirttitalkkarin tarjoamaan palveluja kylän alueella maataomistaville ulkopaikkakuntalaisille.

Alavin nelikenttä

Toisessa kyläillassa ennen kuin kyläläiset alkoivat pohtia kylän kehittämisen esteitä ja synkistelivät ongelmia, työstiin neljässä ryhmässä kylän tämänhetkiset vahvuudet ja heikkoudet. Nelikenttä analyysiä tehdessä mietittiin näköpiirissä olevia kylän mahdollisuuksia ja uhkakuvia. Tulokset ryhmien työskentelyistä on koottu seuraavan taulukkoon.

ALAVIN VAHVUUDET:	ALAVIN HEIKKOUEDET:
<ul style="list-style-type: none"> - huumori - sopuisat ihmiset - Sysmäjärvi - rauhallinen asuinympäristö - monenlaiset ihmiset: runsas ammatti-, harrastus- ja taipumusjakauma - lyhyet matkat Outokumpuun, Joensuuhun, Kuopioon ja lentokentälle - toistensa tunteminen - Muuraja kokoontumistilana - hyvin asuttu kylä - sahaus-, maatalous ja metsätalouselinkeinot voimissaan - toimiva kylätoimikunta - puhdas luonto ja hyvät ulkoilumahdollisuudet - puhdas pohjavesi 	<ul style="list-style-type: none"> - tiedotus ontuu joskus - teiden huono kunto (vilkas liikenne, kapea tie, kova vauhti) - ansiotyötä vähän - vain pieni osa osallistuu, nuoret eivät ollenkaan - katuvalaistus puuttuu - huoltopalveluiden puute - kevyen liikenteen väylien puute - asukkaiden vähyys - kaupungin läheisyys - naapureissa käynti vähentynyt
ALAVIN MAHDOLLISUUDET:	ALAVIN UHKATEKIJÄT:
<ul style="list-style-type: none"> - lisää yhteisiä retkiä - Sysmäjärven linnut - vanhenemisen aiheuttama avun tarve lisääntyy luoden työmahdollisuuksia - tyhjät talot - hyvät pellot - valtatie oikaisu - pienyritysten laajeneminen ja lisääntyminen, sukupolvenvaihdos - nuorten saaminen mukaan yhteisiin rientoihin - etätöiden mahdollisuus (laajakaista) - energian tuotanto 	<ul style="list-style-type: none"> - tiemaksut - kutsutaksin lopetus tilauksien puutteessa - teiden ”rallikuskit” - asukkaiden ikääntyminen ja väheneminen - karjatilojen väheneminen - pellot eivät säily viljeltyinä - kirjasto-auton lakkautus

Alavin ongelmat ja ideat – Alavin kehittämissuunnitelmat

ALAVIN ONGELMAT	ÄÄNET
Ammatit	
lyhytaikaisen työvoiman puute	1
rahan puute	
töiden puute	
Harrastukset	
kylälle ei keksitä omia harrastuksia	2
harrastuksiin mentävä omalla autolla	1
Infra	
kylätien huono kunto	8
ei katuvaloja	5
vaarallinen tie keskustaan	5
huono tiekanta	
kevyen liikenteen turvattomuus	
Kulttuuri	
kylän vanhimmat valokuvat kadonneet	
Kylätoiminta	
nuoria perheitä ei saada mukaan toimintaan	6
kaikkien saaminen mukaan toimintaan	4
TV, tietokone ja kännykkä pitävät kotona -> ei tarvitse käydä kylässä	4
primus motor -voimien puute	3
erakoituminen, eristäytyminen	3
ei suunnitelmallisuutta	2
ei uskota omiin mahdollisuuksiin	2
lyhytjänteisyys	1
elämät yksityistyvät, ihmiset lokeroituvat	1
henkinen ja muukin laiskuus	
aktiivisuus kasautuu	
liika mukavuudenhalu	
liika vaatimattomuus	
arkipäivän synkistely	
maailmankatsomukset rajoittavat	
ajan puute	
Kylätalo	
Muurajan kartanon salin seinät piiluumatta	
Palvelut	
ei uimapaikkoja lähellä	4
myymäläauto puuttuu	2
linja-autovuorojen puute	2
tiemaksut	2
mahdottomat koululaiskuljetukset	1
ei kyläkauppaa	
ei kyläkoulua	
Ympäristö	
kylän yleisilmeeseen ei kiinnitetä huomiota	4
Sysmäjärven huono hyväksikäyttö	3
järven umpeenkasvu	2

paikat rempallaan	
lehmät haisee -> kärpäset lisääntyneet	
huono luonnontuntemus	

ALAVIN IDEAT	ÄÄNET
Ammatit	
alpakoita kylälle	3
biokaasukylä	
strutsien kasvatusta	
Harrastukset	
kuumailmapallokerho	4
Muurajan navettaan harrastustiloja, ylisille tanssi- ja liikuntapaikka	3
musiikki- ja lauluillat	2
jalkapallojoukkue	2
lumilinnantekotalkoot	1
lumiveistoskisat	1
kaisla-/ruokokurssit	1
miekkailuseura	1
hiihtokilpailut (huonoin voittaa)	
ei Sysmässä uiminenkaan ole kielletty	
avantouinti	
Kuusjoen ja Sysmäjärven purjehdusseurat	
lentopallo-ottelut	
yrttien keruu- ja kasvatuskurssi	
näytelmäkerho	
piilutus-bileet	
naamiaiset	
Infra	
kevyenliikenteenväylä (valaistus)	6
erikoisten luontokohteiden kartoitus (kasvit ym.)	1
välille tieyhteys	
kuntotie Viuruniemeen, valot tielle	
Kulttuuri	
aforismimetsä	4
runopiiri (baari)	2
oma teatteri	
oma orkesteri	
tanssiryhmä	
kihveliorkesteri	
Tsehov/Heikki Turunen –päivät	
Kylätoiminta	
Viuruniemi kummikyläksi	6
itsenäisyyspäivän juhlat	6
kylästä maailman napa, jota käydään ihmettelemässä	5
korttitalkoot (tehdään, lähetetään sukulaisille, tutuille ja entisille kyläläisille)	3
Outokummun kylien yhteistyö	3
kylätalkoot	2

talvella UFO-jäljet peltoon (isot, lentokoneesta erottuvat, kylien rajat ylittävät)	1
kivikautinen kylä	1
kesäpäivät, jotka unohdetaan järjestää/joille kukaan ei osallistu/joille ei olla muistettu järjestää ohjelmaa	1
laskiaisrieha	1
kyläviiri	
kylätoteemi	
”hullujenhuone”	
”hullujen” kesäpäivät entisille kyläläisille	
Ennätysten kirjaan -hanke	
omat joulukortit	
yhteiset illat/päivät	
karaoke-baari	
kielteisyyden keskus	
kylien yhteiset leirinuotiot	
vanhan ajan iltamat	
laihutuskerho ja ukkojen lihotus	
Alavin kylät yhteen	
kaikki kelkkamäkeen ilman kelkkaa tai pulkkaa	
ITE-taidetta	
somaleja ja venäläisiä suomalaistamaan	
Palvelut	
Kuusjokeen ”uima-allas” ja sauna	6
ilmaiset taksikyydit kaikille kaikkialle	6
tyhjät navetat käyttöön	6
Muurajaan innovaatiokeskus	5
energiarisu-/hakeyritys	5
ruokohelppi-klubi	4
karsikko	2
hirsirakentamiskurssi	1
taiteilijoiden vanhainkoti	1
maatilamatkailua	1
itsepalvelu-täyshoitola	1
kyläbaari	1
lintumuseokeskus	1
rakennuskorjauskurssi	
rakennuskorjauspataljoona	
kurssipaikka eri kursseille	
hoidetaan toisiamme	
biokaasuasema ja piereskelybaari	
kesällä köydenvetotalkoot sekaryhmille	
marjaretket	
sivu-Kerubi	
Ympäristö	
lintutorni laavun lähelle	5
silta tai kulkutie Sysmäjärven päälle/poikki/rantoja pitkin	4
kirsikkapuutarha	3
maisemapelto (taideteos), erilaisia, erivärisiä kasveja	1

havupuuarboretum	1
lintukeidas Sysmäjärvelle	
keruukukkapelto	
omenatarha	
runopuutarha	

TOIVESUUNNI- TELMA Kehittämishanke/idea	TOTEUTUS OHJELMA Toteuttamisen esteet	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä/kuka	Aikataulu Seuranta
Luonnon monimuotoisuus: pusikoiden raivaaminen	Omistajan innostuksen puute ”Työpanos”/talkooapu Herneaho muuttunut ”Ryysyrannaksi” - pusikoitunut Rahoitus	Suunnitelma, kannustus Nuorten kesätyö (polttopuut) Talkoot (yhdessäolo) EU-tuki Mukaan mahdollisiin hankkeisiin- Jokainen kyläläinen voisi tehdä yhden pienen ympäristöteon joka vaikuttaa kyläilmeeseen (vuosittain) Maisemanhoitokurssi	Hallitus Hallitus ”Konsultit”, Taisto? Yhteistyössä MSL	2006-07 ->
Matkailu-eläimet lehmät lampaat alpakat (terapia) vuohet kanat/kukot	Hygieenisuus, hoito, ruoka	Omistaja Nuorten kesätyö Omistaja, kyläläiset hevokset – yleisesti nähtävillä lehmäkarja kylämaisemassa markkinointia – miten kylä hyöttyy	Omistajat, talkooväki, Eeva-Leena	2006 -> hanke
Sysmäjärvi: lintutorni laavu kukkapelto (mehiläiset)	Maa-alueiden käyttö, raha, työ, materiaali, huolto	Suunnitelma ”Lahjoitus/lunastus” EU-tuki Talkootyö Maanomistajat/ Kukkapelto tienvarsiin – selvitys mitkä kohteet Vanha lintutorni? uusi lintutorni tulee lähivuosina Palkkatettu työ (Kultivaattorin kyläavustaja) Omarahoitus??? Nuorison kesätyö	Pirjo, EL, Päivi Arvo, Antero	2006-07 ->

TOIVESUUNNITELMA Kehittämishanke/idea	TOTEUTUS OHJELMA Toteuttamisen esteet	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä/kuuka	Aikataulu Seuranta
Kyläyhdistys ry		Vuosikokous+ rekisteröiminen	Aira+Elli	Maaliskuu -06
Kylien yhteistyö: - Viurunieni - kummikyläksi - kylien - yhteiskokoukset	Ei ole aiemmin ajateltu/ ei ole aiemmin juurikaan ollut/ kylätoiminta ollut kylien sisäisiä toimintaa	Kutsutaan ensi kevään Valamon Hiihtoon Kirjastoauto Neuvottelut+Venetsialaiset Rikkarannassa lähtökohta yhteistyö/	Aira Kylätoimi-kunta	Tammimaaliskuu – 06 Kesä/syysy –06
Kylien vanhukset koolle: - valistusta - virkistystä - turvaa	Ei ole voimavaroja tai tietoa tarpeesta	Tutkitaan mahdollisuuksia Leader-hankkeena Etsitään oikeaa toimintatapaa: - SRK - KPKI - Honkalampi-säätiö - omaishoitajat	Kylätoimi-kunta	2006-09
Kuoppasärkän lampi käyttöön: - sauna - pukusuoja - WC	Kustannukset, luvat, omistajat	Etsitään rahoitus, haetaan luvat, otetaan omistajat mukaan, Omistuskysymys -> monta omistajaa Mahdollinen osto – asuintontteja Vuokrasopimus Lammen voi kunnostaa, kaarisilta, Silmänruokaa kylälle – grillipaikka , kota Sauna vaatii 0,5 ha tontin odotetaan	Pentti K. Sauli	Aikaa –06 Valmis –07
Luontokohteet kunnostetaan ja kartoitetaan: - Kiieksen polku - Pajukosken 5 m:n putous	Aika- ja tekijäpula	Tehdään hanke	Taisto T.	2006-10

sähkötuotantoon, koskenlaskuun - maansisusasumuspaiikka Mikkasen lähellä (1940-luvulla loppunut) Tarinat talteen	Toimintatapa keksimättä	Tarinaillat/iltanuotiot, haastattelut Kansio -	Kylätoimi-kunta	2006-12
--	-------------------------	---	-----------------	---------

TOIVESUUN-NITELMA Kehittämishanke/idea	TOTEUTUS OHJELMA Toteuttamisen esteet	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä/kuka	Aikataulu Seuranta
tonttipörssi	ei tontteja tarjottu myyntiin huono vesi	5-10 tonttia		
	mahdolliset asuinpaikat eivät muutu tonteiksi ja rakennuspaikoiksi	vesiosuuskunta? Kaupunki suunnittelee tontteja Pitkäniemeen- Herneahon lenkille vettä tonttitarjonta		
	pellot eivät saa pirstoutua	aktivointia maanomistajien suuntaan		

Kylä: Alavi

Teema: Harrastukset

TOIVESUUNNITELMA		TOTEUTUSOHJELMA		Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä / Kuka	Aikataulu Seuranta
Kehittämishanke / Idea	Toteuttamisen esteet					
Jumppa, liikunta	Vetäjä			Pokalin koulutus Ruvetaan toimeen 16.3 alkaa Muurajan Kartanossa Yhteys puutarhuri Tossavaiseen, Martti Hämäläinen Purmonen – voi tulla pitämään kursseja Retki Ilomantsiin Kolmiosainen kurssi/ aloitetaan keräilykursilla luonnon yrteillä - > jatketaan syksyn satoa – kevällä 2007	Pirkko, Aira, Arvo, EL	2006 kevät
Yrttien keruu ja kasvatus	Osaaminen ja ohjauksen puute				Leena, Arvo	2006 kesä
Pihanhoito	Osaamisen puute			Yhteys puutarhuri Tossavaiseen, Martti Hämäläinen osana kylämaiseman hoitoa laiskan pihanhoitajan kurssi	Leena, Arvo	2006 kesä
Kyläkävely	Ei ole tultu tehneeksi			Ilmoitus Paikkojen katsominen – mitä merkittävää kylällä on Eri paikkojen tarinat - aloitetaan Ryysyrannasta	Taisto, Pentti	2006 kesäkuu
Vanhosten talojen kunnostuskurssi	Toimeksipano			Räppänä ry, Kartoitus paljonko kunnostettavia taloja on, Valmius halukkuus kunnostuskurssit Ukkotupa -Muurajalla	Olli, Pentti	2006 syksy
Hevoset, ratsastussafarit	Toimeksipano			Hevosihmiset koolle	EL, Aino	2006 kesä
Peili-illat	Toimeksipano			Väki kutsutaan koolle, kylän omat peilit, SN-toiminta	Mataleena	2006 kevät
Kukkapelto	Toimeksipano				EL, Martti, Taisto, Päivi	2006 kevät

Kylä: Alavi

Teema:

TOIVESUUNNITELMA	TOTEUTUSOHJELMA	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä / Kuka	Aikataulu Seuranta
Kehittämishanke / Idea	Toteuttamisen esteet			
Kuljetusten järjestäminen ja turvaaminen	Kulkijoita vähän, toiminta kannattamatonta	Muut vaihtoehdot, esim. kimppekyydit Autoilevat ja kyydin tarvitsijat yhteistoimintaan	Taksiyhdistys Kylän yhteistyöelin Aktiiviset toimijat Autoilijat Kyydin tarvitsijat	2006 aloitus
Virkestystoiminta Teatteri- ym. reissut	Ei ole	Päätetään 2 tai 3 kertaa vuodessa	Kyläyhdistys ja kulttuuritoimi	Viimeistään 2006 keväällä
Lyhytaikaisen työvoiman puute: siivousfirma, huolto	Työntekijöistä pula	Sinetti Kultivaattori Oman kylän ihmiset töihin esim. Muuraja ky:n kautta Palvelusetelit	Muuraja ky Olli ja Eeva	
Kyläviinehtimö ja matkailu	Suunnitelma puuttuu	Olemassa olevat entiset maitotankit Leena suunnittelee,	Hiikka	Ideointi alkaa
Ruokapalvelu, valmiit ateriat odottamassa töistä tullessa	Suunnitelma puuttuu	ruokapaja puuttuu- keittiö Muurajaan markkinointi tien varressa töihin menijät tilaa ja ruoka kotiin illaksi -	Leena	Ideointi alkaa
Ideoitten kehittämiskeskus, hautomo		Jatketaan suunnittelua, kyläsuunnitelman päivittämistä	Olli S.	Jatketaan
Tarinat ja työtavat talteen				
Terävät veitset		Hugo Kortelainen kylätapahtumaan vieraillevaksi tähdeksi		
Työvälineet kuntoon				

TOIVESUUNNITELMA Kehittämishanke/idea	TOTEUTUSOHJ ELMA Toteuttamisen esteet	Toimenpiteet esteen poistamiseksi Keinot hankkeen toteuttamiseksi	Vastuutahot Ketkä/kuka	Aikataulu Seuranta
Polttopuupörssi/ metsänhoito				
Kyläavustaja				
Luonnon/maiseman monimuotoisuuden edistäminen				
Maatilamatkailu				
Siivous-/renkirinki				
EU-tukien maksimointi (pelto/metsä)				
EU-tukien ulkopuolinen viljely				
Marjanviljely				
Kanoottireitti				
”Ruissavustamo”				